

**w sprawie sprzedaży biomasy pozyskiwanej kosztem nabywcy
z gruntów Biebrzańskiego Parku Narodowego**

Na podstawie art. 8e ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2022 r. poz. 916 t. j. ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 września 1993 r. w sprawie utworzenia Biebrzańskiego Parku Narodowego (Dz.U. Nr 86, poz. 399), wprowadzam następujące zasady sprzedaży biomasy pozyskiwanej kosztem nabywcy z gruntów Biebrzańskiego Parku Narodowego, zwanego dalej Parkiem:

§1

Sprzedaż biomasy wynika z potrzeby realizacji zabiegów ochrony czynnej w ekosystemach nieleśnych wymagających koszenia w warunkach niskich stanów wód podziemnych.

§2

Biomasa może być pozyskana kosztem nabywcy na gruntach stanowiących własność Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym Parku i na gruntach stanowiących własność Parku, w ramach realizacji zabiegów ochronnych w ekosystemach nieleśnych.

§3

1. Sprzedaż biomasy może nastąpić z gruntów, które spełniają jednocześnie następujące warunki:
 - a) wymagają realizacji zabiegów ochronnych w ekosystemach nieleśnych;
 - b) istnieją na nich korzystne warunki terenowe do skoszenia i wywozu biomasy;
 - c) nie zostały zakwalifikowane do wydzierżawienia na mocy wieloletnich umów dzierżawy lub przeprowadzone przetargi na dzierżawę nie skutkowały podpisaniem umowy.
2. Wnioski o sprzedaż biomasy podlegają indywidualnej ocenie przez wyznaczoną komórkę Parku pod kątem potrzeby, możliwości i zasad koszenia w granicach nieruchomości, której dotyczy wniosek.

§4

1. Sprzedaż biomasy odbywa się za zgodą Dyrektora Parku po pozytywnym rozpatrzeniu pisemnego wniosku otrzymanego od podmiotu zainteresowanego zakupem biomasy. Wzór wniosku stanowi załącznik nr 1 do Zarządzenia.
2. Nabór wniosków rozpoczyna się z początkiem roku kalendarzowego, w którym planowane jest pozyskanie biomasy.
3. W przypadku kilku wniosków o sprzedaż biomasy dotyczących tej samej nieruchomości (lub jej części), o pierwszeństwie do zakupu decyduje kolejność ich złożenia w sekretariacie Parku.
4. W przypadku wykluczenia podmiotu zainteresowanego zakupem biomasy na podstawie §5 oraz wypowiedzenia, rozwiązania lub odstąpienia od umowy, Park zastrzega sobie prawo do sprzedaży biomasy z przedmiotowej nieruchomości innemu zainteresowanemu, który złożył wniosek w terminie późniejszym.
5. W przypadku, gdy wniosek/wnioski jednego podmiotu dotyczą łącznej powierzchni pozyskania biomasy większej niż 50 ha, o podmiocie, z którym zostanie zawarta umowa sprzedaży, decyduje wynik ogłoszonego konkursu ofert.

§5

1. Do kupna biomasy nie mogą przystąpić podmioty, które na dzień złożenia wniosku, o którym mowa w §4, posiadają przeterminowane należności finansowe wobec Parku oraz ich zstępni, wstępni, rodzeństwo i małżonek, a w przypadku podmiotów, które są osobami prawnymi, wyłączenie dotyczy również wspólników, członków zarządu i prokurentów tych podmiotów.
2. Do kupna biomasy nie mogą przystąpić pracownicy BbPN oraz ich zstępni, wstępni, rodzeństwo i małżonek.
3. Do kupna biomasy nie mogą przystąpić podmioty, którym w ciągu ostatnich trzech lat od dnia złożenia wniosku o zakup biomasy naliczono kary umowne w związku z nienależytym wykonywaniem postanowień umowy sprzedaży biomasy/dzierżawy lub którym w tym okresie wypowiedziano umowę sprzedaży biomasy.
4. Do kupna biomasy nie mogą przystąpić podmioty, z którymi w ciągu ostatnich pięciu lat od dnia złożenia wniosku o zakup biomasy rozwiązano umowę dzierżawy nieruchomości będących we władaniu BbPN z przyczyn leżących po stronie tego podmiotu.

§6

1. Sprzedaż biomasy pozyskiwanej kosztem nabywcy odbywa się w oparciu o zawartą pisemnie umowę sprzedaży. Wzór umowy sprzedaży biomasy stanowi załącznik nr 2 do Zarządzenia.
2. W umowie określa się zasady sprzedaży, termin i zakres przestrzenny planowanego pozyskania oraz wskazuje się właściwego miejscowo konserwatora obwodu ochronnego (zwanego dalej Konserwatorem), któremu Kupujący jest zobligowany wyprzedzająco zgłosić miejsce, czas i rodzaj działań, a także ich zakończenie oraz okazać na wezwanie dowód uregulowania należności z tytułu pozyskania biomasy z gruntów BbPN.
3. Pozyskanie biomasy może nastąpić wyłącznie po wcześniejszym uregulowaniu należności z tytułu sprzedaży biomasy.
4. Po zawarciu umowy sprzedaży biomasy i uregulowaniu wynikającej z niej należności, Kupujący ma prawo żądać wskazania w terenie granic powierzchni przeznaczonej do pozyskania biomasy. W tym celu kontaktuje się z Konserwatorem lub wyznaczonym przez niego pracownikiem.
5. Kupujący może wnioskować o zmianę ilości zakupionej biomasy wyłącznie w uzasadnionych przypadkach. W tym celu przed rozpoczęciem lub w trakcie koszenia zgłasza pracownikowi Parku, o którym mowa w pkt 2, potrzebę zmiany w umowie. Pracownik po przeprowadzeniu oględzin terenu sporządza notatkę, w której wskazuje na potrzebę aneksowania umowy lub jej brak wraz z uzasadnieniem stanowiska. Notatkę w ciągu 7 dni składa w sekretariacie Parku. Wyznaczona komórka Parku, uwzględniając wskazania z notatki, przygotowuje aneks do umowy lub informuje Kupującego o odmowie aneksowania umowy.
6. Po otrzymaniu od Kupującego informacji o zakończeniu pozyskania biomasy, a w przypadku braku takiej informacji – po upływie terminu na pozyskanie biomasy, Konserwator w porozumieniu z Kupującym ustala miejsce i termin protokolarnego odbioru prac.
7. Miejsce i termin, o których mowa w ust. 6, są wiążące dla obu stron. Niestawienie się Kupującego jest równoznaczne z akceptacją zapisów protokołu sporządzonego przez Konserwatora. O niestawieniu się Kupującego zamieszcza się w protokole odpowiednią adnotację.

8. Konserwator przedkłada podpisany protokół w sekretariacie Parku w terminie do 7 dni roboczych od jego sporządzenia.
9. Konserwator może zlecić czynności opisane w ust. 4-7 podlegającemu mu pracownikowi.
10. W sytuacji stwierdzenia nieprawidłowości w wykonaniu umowy, w protokole umieszcza się informacje niezbędne przy naliczaniu kar umownych, tj. opis uchybień, ich powierzchnię oraz informację o możliwości ich naprawienia. Kupujący jest pisemnie informowany przez wyznaczoną komórkę Parku o wystąpieniu uchybień, o terminie do ich naprawienia (jeżeli jest to możliwe) i/lub jest proszony o udzielenie wyjaśnień. Po upływie wskazanego w piśmie terminu, Dyrektor Parku podejmuje decyzję w sprawie naliczenia kar uznając lub odrzucając wyjaśnienia Kupującego.
11. Park ma prawo do przeprowadzania kontroli realizacji prac związanych z pozyskaniem biomasy oraz wydawania poleceń wynikających w szczególności z ochrony przyrody. Jeżeli na skutek tych poleceń niemożliwe będzie pozyskanie biomasy przez Kupującego z części lub całości udostępnionego obszaru, informację o faktycznej powierzchni pozyskania biomasy zamieszcza się w karcie kontroli, którą w ciągu 7 dni roboczych należy złożyć w sekretariacie Parku. Wyznaczona komórka Parku, uwzględniając wskazania z karty, przygotowuje aneks do umowy.
12. Konserwator kontrolujący realizację umowy ma obowiązek sprawdzenia, czy Kupujący posiada dowód uregulowania należności za pozyskiwaną biomasę.
13. Park nie ponosi jakiegokolwiek odpowiedzialności z tytułu ryzyka gospodarczego podejmowanego przez Kupującego ani związanego z pozyskaniem biomasy na mocy zawartej umowy, w tym kradzieży biomasy, braku możliwości dojazdu do obszaru pozyskania biomasy oraz warunków pogodowych.

§7

1. Cena 1 tony biomasy pozyskanej kosztem nabywcy z gruntów BbPN wynosi 150 zł (słownie: sto pięćdziesiąt złotych 00/100) netto.
2. W wyjątkowych sytuacjach, jak np. późny termin pozyskania, zła jakość biomasy, niekorzystna lokalizacja powierzchni przeznaczonej do pozyskania biomasy, cena biomasy może podlegać negocjacji, niemniej nie może być niższa niż 60 zł/t (słownie: sześćdziesiąt złotych/tona).

3. W przypadku, o którym mowa w §4 ust. 4, cena biomasy ustalana jest w wyniku konkursu ofert.
4. Ilość sprzedanej biomasy określana jest w umowie w formie szacowanej liczby ton biomasy zebranej z powierzchni pozyskania biomasy przy założeniu, że średnia wydajność 1 ha łąk w Dolinie Biebrzy wynosi 3,5 tony.
5. Ewentualne niezyskanie plonu w ilości określonej w ust. 4 nie stanowi podstawy do jakichkolwiek roszczeń ze strony Kupującego w stosunku do Sprzedającego.
6. Dyrektor Parku zastrzega sobie prawo do aktualizacji ceny biomasy wskazanej w §7 pkt 1 i 2 w dowolnym czasie w drodze aneksu do Zarządzenia.

§8

1. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.
2. Traci moc Zarządzenie nr 5/2022 Dyrektora Biebrzańskiego Parku Narodowego z dnia 08 marca 2022 r. w sprawie sprzedaży biomasy pozyskiwanej kosztem nabywcy z gruntów Biebrzańskiego Parku Narodowego w roku 2022.

DYREKTOR
W
Artur Wiatr

Załączniki

1. Wzór wniosku o sprzedaż biomasy
2. Wzór umowy sprzedaży biomasy

Załącznik nr 1 do Zarządzenia nr .../2023
Dyrektora Biebrzańskiego Parku Narodowego z dnia 2023 -03- 23 r.
w sprawie sprzedaży biomasy pozyskiwanej kosztem nabywcy
z gruntów Biebrzańskiego Parku Narodowego

miejsowość, data:

imię i nazwisko:

adres:

telefon kontaktowy:

Do

Dyrektora Biebrzańskiego

Parku Narodowego

Wnioskuje o sprzedaż biomasy, którą pozyskam w bieżącym roku na własny koszt z niżej wymienionych nieruchomości będących we władaniu Biebrzańskiego Parku Narodowego, na warunkach określonych w Zarządzeniu nr .../2023 Dyrektora Biebrzańskiego Parku Narodowego z dnia 2023 r. w sprawie sprzedaży biomasy pozyskiwanej kosztem nabywcy z gruntów Biebrzańskiego Parku Narodowego:

Numer działki ewidencyjnej	Obręb ewidencyjny	Gmina	Powierzchnia pozyskania biomasy [ha]

ŁĄCZNA powierzchnia pozyskania biomasy [ha]: ...

Uwaga: ilość zakupionej biomasy jest szacowana na podstawie średniej wydajności 1 ha łąk w Dolinie Biebrzy ustalonej w wysokości 3,5 t /ha.

Proszę o udzielenie zgody na wstęp poniżej wymienionym osobom oraz na wjazd pojazdów i sprzętu, przy pomocy których prowadzone będzie pozyskanie biomasy:

Osoby, które będą pozyskiwać biomasę (imię i nazwisko)	Pojazdy (typ, model, nr rejestracyjny)	Rodzaj sprzętu, np. belarka, kosiarka rotacyjna, kosa spalinowa
1.	1.	1.
2.	2.	2.
3.	3.	3.

Proponuję cenę **netto** sprzedaży biomasy (zł za tonę): ...

Uzasadnienie ceny (należy uzupełnić w przypadku ceny niższej niż określona niniejszym Zarządzeniem)

...

...

...

...

Oświadczenia:

1. Oświadczam, że zapoznałam/zapoznałem się i akceptuję stan nieruchomości, z której sprzedawana jest biomasa, w szczególności w kontekście możliwości technicznych pozyskania z niej/nich biomasy i nie będę z tego tytułu wnosił/wnosiła roszczeń względem Sprzedającego.
2. Oświadczam, że zostałam/zostałem poinformowana/y o dokładności urządzeń pomiarowych GPS (3-5 m) stosowanych przez pracowników BbPN do wyznaczania granic obszaru koszonego i nie będę dochodził roszczeń/odszkodowania z tytułu wykonanego pomiaru.
3. Akceptuję przyjęty przez Sprzedającego przelicznik wydajności łąki wynoszący 3,5 t /ha i oświadczam, że nie będę wnosił/wnosiła roszczeń w przypadku ewentualnego pozyskania mniejszej ilości biomasy niż określona umową sprzedaży biomasy.

4. Zostałam/em poinformowany, że umowa sprzedaży nie upoważnia do zawierania zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego, ani ubiegania się o płatności bezpośrednio.
5. Oświadczam, że wypełniłem obowiązki informacyjne przewidziane w art. 13 lub art. 14 RODO wobec osób fizycznych, od których dane osobowe bezpośrednio lub pośrednio pozyskałem w celu ubiegania się o podpisanie umowy na zakup biomasy.

Data, czytelny podpis: ...

Biebrzański Park Narodowy realizuje wymogi wynikające z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 2016 r.), zwanego w dalszej części RODO. W związku z powyższym, udostępniamy Państwu wszelkie informacje w tym zakresie w poniższych klauzulach informacyjnych, o których mowa w art. 13 i 14 RODO na temat przetwarzania danych osobowych. Zgodnie z art. 13 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016) informujemy, iż:

- 1) administratorem Państwa danych osobowych jest Biebrzański Park Narodowy, z siedzibą w Osowcu-Twierdzy 8, 19-110 Goniądz, kontakt tel. 85 7383000 lub e-mail: sekretariat@biebrza.org.pl,
- 2) administrator wyznaczył Inspektora Ochrony Danych (IOD). Funkcję tę pełni Pan Paweł Gudel. Z IOD można skontaktować się pod adresem e-mail: iod@biebrza.org.pl lub w siedzibie Administratora w czasie pełnienia dyżurów przez IOD, bądź listownie na adres korespondencyjny wskazany powyżej,
- 3) Państwa dane osobowe przetwarzamy na podstawie obowiązujących przepisów prawa w celu:
 - zawarcia i wykonania umowy (na podstawie art. 6 ust. 1 lit. b RODO),
 - podjęcia działań przed zawarciem umowy lub wykonaniem umowy (na podstawie art. 6 ust. 1 lit. b) RODO),

- wypełnienia obowiązków prawnych ciążących na administratorze danych osobowych (np. prawa podatkowego lub przepisów o rachunkowości), wynikających z prawa Unii i prawa polskiego - (na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c) RODO),
 - ustalenia, obrony i dochodzenia roszczeń (na podstawie art. 6 ust. 1 lit. f) RODO),
 - w pozostałych przypadkach Państwa dane osobowe przetwarzane są wyłącznie na podstawie wcześniej udzielonej zgody w zakresie i celu określonym w treści zgody (art. 6 ust. 1 lit. a) RODO) – przez okres od udzielenia zgody do jej ewentualnego wycofania;
- 4) Państwa dane osobowe będą przetwarzane do momentu ustania celu przetwarzania tj. przez czas wykonania umowy i upływ okresu przedawnienia roszczeń,
 - 5) podanie danych osobowych jest dobrowolne, jednakże odmowa ich podania może skutkować brakiem możliwości zawarcia lub wykonania umowy,
 - 6) dane osobowe, które nam Państwo powierzacie są odpowiednio zabezpieczone przed nieupoważnionym dostępem i utratą. Dane osobowe w celach wymienionych w pkt. 3 powyżej będziemy przetwarzać, tj. do czasu zakończenia współpracy i upływu okresu przedawnienia roszczeń,
 - 7) odbiorcami Państwa danych osobowych będą podmioty, z którymi Administrator zawarł umowy powierzenia danych zgodnie z art. 28 RODO, a także podmioty uprawnione na mocy nadrzędnych przepisów prawa do uzyskania danych, jak też podmioty uprawnione do ich uzyskania w związku z realizacją umowy,
 - 8) nie będziemy przekazywać Państwa danych osobowych do państw trzecich lub organizacji międzynarodowych,
 - 9) mają Państwo prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa, gdy uznają Państwo, iż przetwarzanie danych osobowych Państwa dotyczących, narusza przepisy ogólnego Rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. (RODO),
 - 10) posiadacie prawo dostępu do treści swoich danych oraz prawo ich sprostowania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania, prawo wniesienia sprzeciwu, prawo do cofnięcia zgody na przetwarzanie danych w dowolnym momencie, bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem,
 - 11) państwa dane osobowe nie będą podlegały zautomatyzowanym procesom podejmowania decyzji, w tym profilowaniu.

Załącznik nr 2 do Zarządzenia nr 9 /2023
Dyrektora Biebrzańskiego Parku Narodowego z dnia 23.03. 2023 r.
w sprawie sprzedaży biomasy pozyskiwanej kosztem nabywcy
z gruntów Biebrzańskiego Parku Narodowego

Umowa Sprzedaży nr /20....

zawarta w Osowcu-Twierdzy w dniu 20... r.

pomiędzy:

Biebrzańskim Parkiem Narodowym z siedzibą: Osowiec-Twierdza 8, 19-110 Goniądz, NIP 546-13-90-705, REGON 200667985, reprezentowanym przez Dyrektora Biebrzańskiego Parku Narodowego – Artura Wiatra, zwanym dalej „**Sprzedającym**”,

a

imię i nazwisko/nazwa: ..., zam./z siedzibą w ...

PESEL/NIP: ...

reprezentowanym przez: ...

zwanym dalej „**Kupującym**”

zwanymi dalej, razem i osobno, „**Stronami**”,

w trybie przepisów Zarządzenia nr /2023 Dyrektora Biebrzańskiego Parku Narodowego z dnia 2023 r. w sprawie sprzedaży biomasy pozyskanej kosztem nabywcy z gruntów Biebrzańskiego Parku Narodowego.

o następującej treści („Umowa”):

§ 1

1. Sprzedający sprzedaje, a Kupujący kupuje biomasę w ilości ton, z obszaru o powierzchni ha, położonego w granicach działki/-ek ewidencyjnej/-ych szczegółowo wymienionych w załączniku nr 1 do Umowy.
2. Lokalizację powierzchni, na której znajduje się biomasa będąca przedmiotem sprzedaży, przedstawia załącznik nr 2 do Umowy (mapa).

§ 2

1. Pozyskanie, zbiór i wywóz biomasy, odbywać się będzie staraniem i na koszt Kupującego w terminie: od: do: , nie wcześniej niż po dokonaniu zapłaty należności, o której mowa § 5 ust. 1 Umowy.
2. Kupujący oświadcza, że posiada umiejętności oraz sprzęt niezbędny do pozyskania biomasy i będzie odpowiadał osobiście za:
 - a. przestrzeganie przepisów BHP, przeciwpożarowych, przepisów o ochronie przyrody oraz innych zasad obowiązujących na terenie Biebrzańskiego Parku Narodowego, w tym zarządzeń dyrektora Parku,
 - b. utrzymywanie czystości i porządku na obszarze pozyskiwania biomasy,
 - c. nieskładowanie na obszarze pozyskiwania biomasy jakichkolwiek przedmiotów niebezpiecznych dla środowiska, w szczególności materiałów łatwopalnych.
3. Kupujący oświadcza, że zapoznał się i akceptuje stan nieruchomości, z której sprzedawana jest biomasa, w szczególności w kontekście arealu i możliwości technicznych pozyskania z niej biomasy, oraz nie będzie wnosił roszczeń do Sprzedającego w przypadku ewentualnego niezyskania plonu w ilości określonej w § 1 Umowy.
4. Kupujący w uzasadnionych sytuacjach ma prawo żądać wskazania w terenie granic powierzchni przeznaczonej do pozyskania biomasy jedynie po zapłacie należności, o której mowa w § 5 ust. 1 Umowy. W celu dokonania oględzin, Kupujący kontaktuje się telefonicznie z Konserwatorem, o którym mowa w § 3 ust. 1 Umowy, lub wyznaczonym przez niego pracownikiem.
5. Zmiany niniejszej Umowy w zakresie ilości zakupionej biomasy, z zastrzeżeniem § 6 ust. 3 Umowy, można dokonać wyłącznie w uzasadnionych przypadkach. W tym celu Kupujący przed rozpoczęciem lub w trakcie koszenia telefonicznie zgłasza potrzebę aneksowania Umowy właściwemu Konserwatorowi, o którym mowa w § 3 ust. 1 Umowy lub wyznaczonemu przez niego pracownikowi.
6. W przypadku kradzieży biomasy przez osoby trzecie Kupujący jest zobowiązany zgłosić ten fakt Konserwatorowi niezwłocznie, tj. z chwilą wejścia w posiadanie tej informacji.

§ 3

1. Przed przystąpieniem do działań związanych z pozyskaniem biomasy, Kupujący jest zobowiązany wyprzedzająco **zgłosić telefonicznie miejsce, termin i rodzaj działań** (w dni robocze w godz. 7.30-15.30) Konserwatorowi obwodu ochronnego: ...

Pani/Panu: ...

zwanej/zwanemu dalej Konserwatorem, tel.: ...

Pozyskanie biomasy nie może nastąpić przed otrzymaniem przez Sprzedającego należności, o której mowa w § 5 ust. 1 Umowy.

2. Kupujący jest zobowiązany telefonicznie zgłosić zakończenie prac Konserwatorowi lub wyznaczonemu przez niego pracownikowi w dniu ich zakończenia lub w najbliższym dniu roboczym w godz. 7.30 – 15.30.
3. Konserwator lub wyznaczony przez niego pracownik, w porozumieniu z Kupującym, ustala miejsce i termin protokolarnego odbioru prac. Termin jest wiążący dla Stron.
4. Kupujący jest zobowiązany do udziału w odbiorze prac w terminie ustalonym z Konserwatorem lub wyznaczonym przez niego pracownikiem. Z odbioru sporządzany jest protokół odbioru prac (wzór stanowi załącznik nr 3 do Umowy), który Strony wspólnie podpisują.
5. Niestawienie się Kupującego w miejscu i terminie, o którym mowa w ust. 3, jest równoznaczne z akceptacją zapisów protokołu sporządzonego przez Konserwatora lub wyznaczonego przez niego pracownika.
6. Protokół, o którym mowa w ust. 4, stanowi podstawę do naliczenia kar umownych w przypadku wystąpienia uchybień w realizacji Umowy.

§ 4

W trakcie realizacji Umowy, Kupujący zobowiązuje się do następujących postanowień:

1. Koszenie będzie wykonane jednokrotnie w sposób ręczny/mechaniczny (niepotrzebne skreślić) przy użyciu sprzętu dostosowanego do pracy w warunkach bagiennych, w terminie określonym w § 2 ust. 1 Umowy.
2. Pozyskanie biomasy nastąpi zgodnie z opisem zawartym w załączniku nr 4 do Umowy.
3. Poruszanie się pojazdami mechanicznymi jest dozwolone po trasach uzgodnionych z Konserwatorem lub wyznaczonym przez niego pracownikiem. Kupujący jest zobowiązany do uzyskania od dysponenta gruntów, po których przebiegają trasy dojazdowe, zgody na korzystanie z nich.
4. Prowadzenie prac związanych z pozyskaniem biomasy jest dopuszczalne od poniedziałku do piątku, wyłącznie w dni robocze. Prowadzenie prac można rozpocząć nie wcześniej

niż 2 godziny po wschodzie słońca i należy je zakończyć nie później niż 2 godziny przed zachodem słońca.

5. Kupujący nie może bez uprzedniej pisemnej zgody Sprzedającego powierzyć realizacji przedmiotu Umowy osobie trzeciej, innej niż wymienione w § 7.

§ 5

1. Kupujący zapłaci Sprzedającemu kwotę netto: zł,
słownie: ...
+ VAT (8%) za pozyskaną biomasę z góry na rachunek bankowy Sprzedającego numer 10 1130 1059 0017 3397 2620 0006 lub w kasie w terminie 14 dni kalendarzowych od dnia podpisania Umowy na podstawie faktury wystawionej przez Sprzedającego.
2. Za dzień zapłaty uważa się dzień wpływu środków finansowych na rachunek Sprzedającego.
3. W przypadku opóźnienia w zapłacie Sprzedający będzie upoważniony do naliczenia odsetek ustawowych za opóźnienie.
4. W przypadku niepozyskania biomasy lub nieprzystąpienia do jej pozyskania z przyczyn leżących po stronie Kupującego, nie przysługuje mu prawo żądania zwrotu zapłaconej należności, określonej w ust. 1.
5. W przypadku braku możliwości pozyskania biomasy z przyczyn niezależnych od Kupującego, np. złe warunki pogodowe, wysoki poziom wód gruntowych itp., Kupujący ma prawo odstąpić od Umowy w terminie: ...
poprzez złożenie oświadczenia o odstąpieniu. Sprzedającemu przysługuje wówczas odstępnego w wysokości 5% należności netto określonej w ust. 1 + VAT (23%), przy czym nie mniej niż 50 zł (słownie: pięćdziesiąt złotych) + VAT (23%), służące pokryciu części kosztów obsługi.
6. W oświadczeniu, o którym mowa w ust. 6, Kupujący podaje przyczynę odstąpienia od Umowy oraz wskazuje formę zwrotu wpłaconej należności, pomniejszonej o wartość odstępnego (gotówka, przelew bankowy, nr rachunku bankowego).
7. W przypadku nieuregulowania należności wynikającej z ust. 1, do oświadczenia o odstąpieniu należy dołączyć dowód wpłaty odstępnego w wysokości określonej w ust. 6 na rachunek Sprzedającego wskazany w ust. 2. Oświadczenie o odstąpieniu jest skuteczne wyłącznie wtedy, gdy zostało złożone jednocześnie z zapłatą odstępnego.

8. Podczas wykonywania prac, Kupujący ma obowiązek posiadać przy sobie dowód zapłaty należności, o której mowa § 5 ust. 1 Umowy, oraz okazać go na wezwanie przedstawiciela Sprzedającego.

§ 6

1. Kupujący jest zobowiązany do umożliwienia Sprzedającemu przeprowadzenia kontroli realizacji prac związanych z pozyskaniem biomasy.
2. Kupujący jest obowiązany do niezwłocznego stosowania się do poleceń Sprzedającego, wynikających w szczególności z ochrony przyrody.
3. Jeżeli na skutek poleceń wydanych przez Sprzedającego niemożliwe będzie pozyskanie biomasy przez Kupującego z części lub całości udostępnionego obszaru, należność za pozyskaną biomasę będzie obliczona proporcjonalnie do powierzchni, z której została pozyskana biomasa. W tej sytuacji Strony podpisują aneks do Umowy, a nadpłacona przez Kupującego kwota zostanie na podstawie faktury korygującej zwrócona na konto wskazane przez Kupującego.

§ 7

Osobami upoważnionymi do wejścia na teren nieruchomości, z której sprzedawana jest biomasa w imieniu Kupującego są następujące osoby:

...

...

Podczas pozyskania biomasy wykorzystywane będą następujące pojazdy o nr rejestracyjnych/sprzęty rolnicze:

...

...

§ 8

1. W przypadku, gdy warunki pogodowe będą uniemożliwiały wywiezienie biomasy w terminie określonym w § 2 ust. 1 Umowy, termin wywozu biomasy może zostać na pisemny wniosek Kupującego zmieniony w drodze pisemnego uzgodnienia.
2. W przypadku niewywiezienia przez Kupującego biomasy w terminie wskazanym w Umowie z przyczyn leżących po stronie Kupującego, z uwzględnieniem ust. 1,

Sprzedający może ją wywieźć i zagospodarować we własnym zakresie, a kosztami wywozu obciążyć Kupującego.

§ 9

1. Sprzedający ma prawo obciążyć Kupującego karami umownymi w następujących przypadkach:
 - a. Prowadzenia prac niezgodnie z wytycznymi określonymi w załączniku nr 4 do Umowy lub niezgodnie z pisemnym ustaleniem Stron. Kara będzie liczona z dokładnością do 0,5 ha, z zaokrągleniem w górę. Za działania niezgodne z wytycznymi uznaje się, w szczególności:
 - i. wykoszenie większej powierzchni niż uzgodniono – 800 zł/ha,
 - ii. koszenie w innym miejscu niż uzgodniono – 800 zł/ha,
 - iii. niezgodnione skoszenie lub usunięcie krzewów i drzew – 1000 zł/ha.
 - iv. prowadzenie prac w inny sposób niż wskazano umowie, np. zmiana koszenia ręcznego na koszenie mechaniczne – 1000 zł/ha,
 - v. prowadzenie prac poza uzgodnionymi terminami – 800 zł/ha,
 - vi. wykonanie więcej niż jednego pokosu – 1500 zł/ha,
 - vii. pozostawienie biomasy w pokosach lub jej rozdrobnienie – 1200 zł/ha,
 - viii. pozostawienie zebranej w bele lub kopy biomasy na powierzchni – 50 zł /bela lub kopa.
 - b. Prowadzenia prac niezgodnie z postanowieniami §3 ust. 1 i 2 Umowy w wysokości – 300 zł (trzysta złotych) za jedno uchybienie.
 - c. Prowadzenia prac niezgodnie z wytycznymi określonymi przepisami prawa, obowiązującymi na terenie Biebrzańskiego Parku Narodowego - w wysokości 500 zł (pięciuset złotych).
 - d. Spowodowanie poważnych zniszczeń w strukturze zbiorowiska roślinnego, m.in. niszczenie i uszkodzenie kęp turzyc oraz w glebie - w wysokości 500 zł (pięciuset złotych) za dziesięć arów powierzchni zniszczonej.
2. Kary za stwierdzenie więcej niż jednego uchybienia są naliczane odrębnie.
3. Po stwierdzeniu nieprawidłowości Sprzedający pisemnie informuje Kupującego o ich wystąpieniu, terminie do ich naprawienia (jeżeli jest to możliwe) i/lub o możliwości

udzielenia wyjaśnień w wyznaczonym terminie. Jeżeli wyjaśnienia nie wpłyną w tym terminie lub po ich rozpatrzeniu, w przypadku wpłynięcia, Sprzedający podejmuje decyzję w sprawie naliczenia kar.

4. Kwota należnych kar winna być zapłacona przelewem na konto BbPN BGK nr rachunku 10 1130 1059 0017 3397 2620 0006. O terminie oraz wysokości naliczonych kar Sprzedający powiadamia pisemnie Kupującego.
5. W przypadku opóźnienia w zapłacie kar Sprzedający będzie upoważniony do naliczenia odsetek za opóźnienie w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie (odsetki maksymalne za opóźnienie).
6. Sprzedający zastrzega sobie prawo do dochodzenia odszkodowania uzupełniającego, przewyższającego wysokość kar umownych przewidzianych Umową.

§ 10

1. Kupujący jest zobowiązany do nadzorowania gruntu objętego sprzedażą biomasy do momentu wywiezienia biomasy poza teren BbPN i ponosi odpowiedzialność za działania lub zaniechania osób upoważnionych oraz innych osób, a w szczególności za niewłaściwe wykonywanie przedmiotu Umowy i nieprzestrzeganie zasad obowiązujących na terenie BbPN.
2. Kupujący nie ponosi odpowiedzialności za szkody wynikłe z działań od niego niezależnych, takich jak pożar, powódź, gradobicie, strajk, akcja zbrojna lub inne zdarzenia siły wyższej.
3. Kupujący wykonując niniejszą Umowę ponosi pełną odpowiedzialność za szkody powstałe w wyniku nienależytej jej realizacji z zastrzeżeniem ust. 2. Pełna odpowiedzialność materialna Kupującego odnosi się również do poszkodowanych osób trzecich.
4. Sprzedający nie ponosi odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez dzikie zwierzęta (w tym gatunki łowne i chronione).

§ 11

1. Sprzedającemu przysługuje prawo wypowiedzenia Umowy ze skutkiem natychmiastowym w następujących przypadkach:
 - a) Kupujący zalega z zapłatą należności określonej w §5 ust. 1 dłużej niż 14 dni;
 - b) Kupujący w sposób rażący łamie zasady pozyskiwania biomasy określone niniejszą Umową, np. wykonuje koszenie mechaniczne zamiast ręcznego, mulczyje/rozdrabnia biomasę itp.;

- c) Kupujący nie wypełnia obowiązku wynikającego z § 6 ust. 1 i 2 Umowy;
 - d) Sprzedający uzyska informację, że Kupujący złożył nieprawdziwe oświadczenie zawarte w §12 ust. 4 Umowy
2. Wypowiedzenie przez Sprzedającego Umowy ze skutkiem natychmiastowym następuje poprzez złożenie przez niego pisemnego oświadczenia wysłanego Kupującemu.
 3. W przypadkach określonych w ust. 1 ppkt b), c) i d) Kupującemu nie przysługuje prawo żądania zwrotu zapłaconej należności.

§ 12

1. Sprzedający nie ponosi jakiegokolwiek odpowiedzialności z tytułu ryzyka gospodarczego podejmowanego przez Kupującego, a związanego z pozyskaniem biomasy na mocy zawartej Umowy, w tym kradzieży biomasy czy braku możliwości dojazdu i pozyskania biomasy z powierzchni ze względu na niekorzystne warunki pogodowe (wysoki poziom wód gruntowych).
2. Sprzedaż biomasy pozyskanej kosztem nabywcy nie wywołuje żadnych praw po stronie Kupującego, które mogłyby być traktowane jako posiadanie samoistne lub zależne w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego i nie stwarza po stronie Kupującego żadnych roszczeń prawnych w stosunku do Sprzedającego.
3. Kupujący został poinformowany, że Umowa nie upoważnia do przystąpienia przez Kupującego do zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych, ani ubiegania się o płatności bezpośrednio.
4. Kupujący podpisując Umowę oświadcza, że nie deklaruje i nie będzie deklaruować działek ewidencyjnych, z których ma pozyskać biomasę na podstawie Umowy, we wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich, ani we wniosku o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych, które złożył lub zamierza złożyć do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

§ 13

1. Wszelkie oświadczenia Stron związane z realizacją Umowy składane są w formie pisemnej za zwrotnym potwierdzeniem odbioru na adres wskazany w Umowie lub inny adres wskazany pisemnie przez Stronę, pod rygorem nieważności.

2. Strony zgodnie oświadczają, że wskazane na wstępie adresy są ich adresami do korespondencji i zobowiązują się do powiadomienia drugiej Strony o każdej zmianie adresu.
3. Oświadczenia niedoręczone wskutek niepowiadomienia przez Kupującego o zmianie adresu wskazanego w Umowie lub podania nieprawidłowego adresu uważa się za doręczone.
4. Niepodjętą przez Kupującego w terminie korespondencję poleconą, Sprzedający jednokrotnie wysyła ponownie. W przypadku drugiego niepodjęcia korespondencji w terminie, uważa się ją za skutecznie doręczoną.
5. Kontakt z Kupującym jest możliwy
 - pod numerem telefonu: ...
 - i adresem e-mail: ...

§ 14

1. Wszelkie zmiany Umowy mogą być wprowadzone za zgodą obu Stron w drodze pisemnego aneksu.
2. Załączniki do Umowy stanowią integralną część Umowy.
3. W sprawach nieuregulowanych w Umowie zastosowanie mają przepisy Kodeksu Cywilnego.
4. Sądem właściwym do rozstrzygania sporów wynikających z niniejszej Umowy jest sąd właściwy dla siedziby Sprzedającego.
5. Umowę sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, dwa egzemplarze dla Sprzedającego oraz jeden dla Kupującego.

SPRZEDAJĄCY:

KUPUJĄCY:

Dane do faktury (wypełnić, gdy inne niż w Umowie): ...

Załączniki:

1. Wykaz gruntów objętych pozyskaniem biomasy

2. Lokalizacja obszaru objętego pozyskaniem biomasy
3. Wzór protokołu odbioru prac
4. Opis sposobu pozyskania biomasy

Biebrzański Park Narodowy realizuje wymogi wynikające z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 2016 r.), zwanego w dalszej części RODO. W związku z powyższym, udostępniamy Państwu wszelkie informacje w tym zakresie w poniższych klauzulach informacyjnych, o których mowa w art. 13 i 14 RODO na temat przetwarzania danych osobowych. Zgodnie z art. 13 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016) informujemy, iż:

- 1) administratorem Państwa danych osobowych jest Biebrzański Park Narodowy, z siedzibą w Osowcu-Twierdzy 8, 19-110 Goniądz, kontakt tel. 85 7383000 lub e-mail: sekretariat@biebrza.org.pl,
- 2) administrator wyznaczył Inspektora Ochrony Danych (IOD). Funkcję tę pełni Pan Paweł Gudel. Z IOD można skontaktować się pod adresem e-mail: iod@biebrza.org.pl lub w siedzibie Administratora w czasie pełnienia dyżurów przez IOD, bądź listownie na adres korespondencyjny wskazany powyżej,
- 3) Państwa dane osobowe przetwarzamy na podstawie obowiązujących przepisów prawa w celu:
 - zawarcia i wykonania umowy (na podstawie art. 6 ust. 1 lit. b RODO),
 - podjęcia działań przed zawarciem umowy lub wykonaniem umowy (na podstawie art. 6 ust. 1 lit. b) RODO),
 - wypełnienia obowiązków prawnych ciążących na administratorze danych osobowych (np. prawa podatkowego lub przepisów o rachunkowości), wynikających z prawa Unii i prawa polskiego - (na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c) RODO),
 - ustalenia, obrony i dochodzenia roszczeń (na podstawie art. 6 ust. 1 lit. f) RODO),
 - w pozostałych przypadkach Państwa dane osobowe przetwarzane są wyłącznie na podstawie wcześniej udzielonej zgody w zakresie i celu określonym w treści zgody

(art. 6 ust. 1 lit. a) RODO) – przez okres od udzielenia zgody do jej ewentualnego wycofania;

- 4) Państwa dane osobowe będą przetwarzane do momentu ustania celu przetwarzania tj. przez czas wykonania umowy i upływ okresu przedawnienia roszczeń,
- 5) podanie danych osobowych jest dobrowolne, jednakże odmowa ich podania może skutkować brakiem możliwości zawarcia lub wykonania umowy,
- 6) dane osobowe, które nam Państwo powierzacie są odpowiednio zabezpieczone przed nieupoważnionym dostępem i utratą. Dane osobowe w celach wymienionych w pkt. 3 powyżej będziemy przetwarzać, tj. do czasu zakończenia współpracy i upływu okresu przedawnienia roszczeń,
- 7) odbiorcami Państwa danych osobowych będą podmioty, z którymi Administrator zawarł umowy powierzenia danych zgodnie z art. 28 RODO, a także podmioty uprawnione na mocy nadrzędnych przepisów prawa do uzyskania danych, jak też podmioty uprawnione do ich uzyskania w związku z realizacją umowy,
- 8) nie będziemy przekazywać Państwa danych osobowych do państw trzecich lub organizacji międzynarodowych,
- 9) mają Państwo prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa, gdy uznają Państwo, iż przetwarzanie danych osobowych Państwa dotyczących, narusza przepisy ogólnego Rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. (RODO),
- 10) posiadacie prawo dostępu do treści swoich danych oraz prawo ich sprostowania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania, prawo wniesienia sprzeciwu, prawo do cofnięcia zgody na przetwarzanie danych w dowolnym momencie, bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem,
- 11) państwa dane osobowe nie będą podlegały zautomatyzowanym procesom podejmowania decyzji, w tym profilowaniu.

Załącznik nr 2 do Umowy /20... z dnia 20... r.

Lokalizacja obszaru objętego pozyskaniem biomasy

Załącznik nr 3 do Umowy/20... z dnia ...

Protokół odbioru prac z dnia: ...

Podstawa prawna:

Umowa Sprzedaży biomasy nr /20..., zawarta w dniu: ...

Kupujący:

imię i nazwisko/ nazwa: ...

zamieszkały: ...

reprezentowany/a przez: ...

PESEL/NIP: ...

Sprzedający:

Biebrzański Park Narodowy z siedzibą: Osowiec – Twierdza 8, 19 – 110 Goniądz,

REGON 200667985, NIP 546-13-90-705, reprezentowany przez Dyrektora Biebrzańskiego Parku

Narodowego – Artura Wiatra, w imieniu którego działa Pan

(imię i nazwisko pracownika służb terenowych Parku): ...

Po oględzinach nieruchomości i zweryfikowaniu wykonania przedmiotu ww. Umowy i zgodności z jej ustaleniami stwierdza się co następuje (niepotrzebne skreślić):

TAK /NIE - Koszenie biomasy wykonano zgodnie z warunkami ww. Umowy.

TAK /NIE - Zbiór i wywóz biomasy wykonano zgodnie z warunkami ww. Umowy.

TAK /NIE - Stwierdzono nieprawidłowości w realizacji Umowy - w sytuacji stwierdzenia nieprawidłowości należy wypełnić pole „Uwagi” - wymienić nieprawidłowości (wykoszenie większej powierzchni niż uzgodniono, koszenie w innym miejscu, prowadzenie prac w inny sposób niż wskazano w Umowie, poza uzgodnionymi terminami, pozostawienie biomasy w pokosach, rozdrobnienie biomasy, nie wywiezienie biomasy lub inne – wskazać jakie), **podać powierzchnie uchybień zmierzone urządzeniem GPS** oraz przekazać ten pomiar do właściwej komórki organizacyjnej BbPN.

TAK /NIE - Nie wykonano żadnych zabiegów

TAK/NIE - Pozyskano biomasę z powierzchni mniejszej niż wskazana w Umowie, tj. ... ha

Uwagi:

...
...
...
...
...
...
...
...
...

Protokół sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, dwa egzemplarze dla Sprzedającego, jeden egzemplarz dla Kupującego.

Kupujący:

Sprzedający:

podpis pracownika służb terenowych:

Zatwierdzam (podpis Dyrektora):

Załącznik nr 4 do Umowy /20... z dnia 20... r.

Opis sposobu pozyskania biomasy

Pozyskanie biomasy z terenów, których dotyczy Umowa sprzedaży biomasy zawarta w trybie przepisów Zarządzenia nr/2023 Dyrektora BbPN z dnia..... 2023 r. w sprawie sprzedaży biomasy pozyskanej kosztem nabywcy z gruntów BbPN, należy traktować jako wykonywanie zabiegów ochronny czynnej w ekosystemach nieleśnych. Opis sposobu prowadzenia prac został wskazany poniżej jako **wymagania obligatoryjne**, których Kupujący i osoby wykonujące prace w terenie na jego zlecenie muszą przestrzegać pod rygorem naliczenia kar umownych lub ustawowych.

Kupujący jest zobowiązany do przestrzegania obowiązującego prawa, a w szczególności ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2022 r., poz. 916 t.j. ze zm.), rozporządzeń Ministra Środowiska oraz zarządzeń Dyrektora Biebrzańskiego Parku Narodowego (zwanego dalej BbPN).

Na gruntach objętych Umową sprzedaży biomasy:

1. Zakazuje się:

- a) przeorywania, wałowania, włókania, stosowania osadów ściekowych, stosowania podsiewu oraz mechanicznego niszczenia struktury glebowej,
- b) nawożenia, wapnowania i bronowania,
- c) stosowania środków ochrony roślin,
- d) tworzenie nowych, rozbudowy i odtwarzania istniejących systemów melioracyjnych,
- e) koszenia okrężnego od zewnątrz do środka koszonej powierzchni,
- f) stosowania kosiarki bijakowej,
- g) wykonywania więcej niż jednego pokosu;
- h) koszenia i/lub usuwania krzewów i drzew,
- i) pozostawiania biomasy na obszarze Parku (w tym rozdrobnionej),
- j) składowania biomasy wśród kęp drzew i zarośli, w rowach i innych obniżeniach terenu,
- k) uszkodzenia i niszczenia punktów pomiarowych sieci hydrologicznej BbPN, składowania na obszarze pozyskiwania biomasy jakichkolwiek przedmiotów niebezpiecznych dla środowiska, w szczególności: materiałów łatwopalnych i innych odpadów.

2. Nakazuje się:

- a) skosić powierzchnię określoną w §1 Umowy jednokrotnie w terminie i lokalizacji wynikających z Umowy;
- b) koszenie wykonać ręcznie lub mechanicznie, w zależności od treści §4 ust. 1 Umowy;
- c) zebrać biomasę w ciągu dwóch tygodni od skoszenia; w przypadku koszenia ręcznego w stogi, a w przypadku koszenia mechanicznego w stogi lub w bele, przy czym stogi powinny mieć min. 2,5 m wysokości. Nie dopuszcza się składowania biomasy w kopach;
- d) biomasę wywieźć niezwłocznie, nie później niż przed upływem terminu wskazanego w §2 ust. 1 Umowy, po suchym lub zamrożonym gruncie tak, by nie spowodować mechanicznych uszkodzeń struktury gleby;
- e) uzgodnić przebieg tras dojazdowych z BbPN i nie zmieniać go. Wszelkie zmiany przebiegu tras spowodowane sytuacjami wyjątkowymi muszą zostać wyprzedzająco uzgodnione z BbPN;
- f) przejazd przez grunty nie będące własnością BbPN uzgodnić z właścicielami tych gruntów;
- g) zachować (tzn. pozostawić bez wykaszania) oznakowane stanowiska wierzby lapońskiej i brzozy niskiej
- h) w przypadku stwierdzenia przez Służby Parku bukowiska łośi na użytkowanym obszarze, na wezwanie Służby Parku wstrzymać prace do momentu jego zakończenia;
- i) roślinność w pasach 5 m szerokości wzdłuż rowów melioracyjnych kosić po 15 września lub pozostawiać je nieskoszone;
- j) wykonywać koszenie na wysokości 10-20 cm nad poziomem gruntu lub na wysokości ok. 5 cm nad kępami turzyc;
- k) w przypadku występowania wody gruntowej ponad 15 cm nad poziomem gruntu, zabiegi koszenia wykonywać tylko ręcznie (zakaz wjazdu maszyn), a przy braku możliwości wykonania koszenia, tj. poziom wody uniemożliwia wykonanie zabiegu w terminie przewidzianym w Umowie, fakt ten należy niezwłocznie zgłosić Sprzedającemu;
- l) dochować ostrożności i staranności przy ewentualnym napełnianiu zbiorników paliwa i uzupełnianiu płynów eksploatacyjnych.

